

UCHWAŁA Nr 386/XXXIX/2014
RADY MIEJSKIEJ w KŁOBUCKU
z dnia 15.01.2014r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz. 182 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)

Rada Miejska w Kłobucku uchwała, co następuje

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kłobucka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Kłobucku

inż. Józef Batóg

RADA MIEJSKA w Kłobucku
ul. 11 Listopada 6
42-100 KŁOBUCK

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 386/XXXIX/2014
Rady Miejskiej w Kłobucku
z dnia 15.01.2014r.

Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
w Gminie Kłobuck
na lata 2014– 2016

Styczeń 2014 r.

Wstęp

Rodzina jest najważniejszą i zarazem podstawową grupą społeczną. Rodzina, która pomimo napotkanych trudności i problemów funkcjonuje prawidłowo, stanowi trwały fundament, na którym opiera się całe społeczeństwo. Stąd też wynika istotna rola wspólnoty samorządowej jaką tworzy Gmina Kłobuck by dołożyć wszelkich starań w celu utrzymania naturalnej struktury rodziny w jej holistycznym ujęciu.

Rodzina funkcjonalna czy też normalna „zdrowa” rodzina spotyka się codziennie z wieloma problemami i przeciwnościami losu. W zależności od ich natężenia i sukcesywnego ich pokonywania zależy kondycja rodziny. Pomimo najlepszych chęci i dołożenia wszelkich starań nie zawsze człowiek jako jednostka jest w stanie rozwiązać skumulowane problemy. W rodzinie, w której zaczyna działać się źle pojawia się wiele kwestii społecznych, tj. alkoholizm, narkomania, bezrobocie, bezdomność czy też przemoc domowa. Warto podkreślić, że najczęstszym powodem domowych awantur jest alkohol i ubóstwo.

Niniejszy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie ujmuje i zarazem skupia się na wszystkich istotnych elementach tworzących strukturę rodziny funkcjonalnej. Rozróżniając rodziny pełne i niepełne oraz rodziny bez dzieci, z dziećmi oraz rodziny wielodzietne, w których może wystąpić problem przemocy. W programie uwzględniono potrzeby i oczekiwania powyższych odbiorców niniejszego programu.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie został opracowany i realizowany jest w oparciu o :

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz 483 z późn. zm.)

Rozdział drugi pt. „Wolność, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu człowiekowi nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne . Konstytucja przyznaje każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

Ustawa definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny , w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność , nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r. poz. 1356 z późn. zm.)

Przemoc domowa występuje bardzo często w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym. Jako jeden ze sposobów przeciwdziałania alkoholizmowi przedstawia przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Nakłada ona na samorząd gminny obowiązek udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz obrony przed przemocą w rodzinie.

4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.)

Ustawa określa kompetencje jednostek i pracowników pomocy społecznej, których zadaniem jest udzielanie wszelkiej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej.

5. Kodeks Karny Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. (Dz. U. Nr 88 poz. 553 z późn. zm.)
6. Kodeks Postępowania Karnego Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. (Dz. U. Nr 89 poz. 555 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2012r. poz. 788 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Z 2012r. poz. 124 z późn. zm.)

Przemoc w rodzinie przybiera różne formy:

- Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie jej życia.
- Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
- Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.
- Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
- Zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki postrzega ona samą siebie, sprawcę oraz innych ludzi.

Pojawienie się lub narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy Gminy Kłobuck ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2014 – 2016 r.

I. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Kłobuck

W niniejszym Programie dokonano analizy problemów społecznych w Gminie Kłobuck ze szczególnym uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 06.12.2013 r. Gmina Kłobuck liczy 20 533 mieszkańców zameldowanych na terenie Gminy. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłobucku wynika, że w roku 2013 z zasiłków z pomocy społecznej skorzystało łącznie 625 rodzin.

Liczba osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kłobucku w 2013 roku dla Gminy Kłobuck wyniosła 1306 osób, w tym 618 kobiet i 688 mężczyzn. Z prawa do zasiłku w 2013 roku skorzystało łącznie 190 osób, w tym 97 kobiet i 93 mężczyzn co stanowiło 14,5 % ogółu liczby osób bezrobotnych.

Na podstawie informacji zamieszczonych w tabeli wynika, iż liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kłobucku w Gminie Kłobuck od roku 2011 do 30.11.2013r. wzrosła o 123 osoby. Natomiast w powiecie kłobuckim od 2011 roku do dnia 30.11.2013 r. przybyło 520 osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kłobucku. Stopa bezrobocia w powiecie kłobuckim od 2011 roku wzrosła o 1,5 %.

Tabela Nr 1 .Informacja sygnalna o sytuacji na rynku pracy w rejonie PUP Kłobuck dla Gminy Kłobuck.

Rok	Liczba bezrobotnych Gmina Kłobuck			Liczba bezrobotnych Powiat Kłobucki		Z liczby bezrobotnych			
	K	M	O	Ogółem	Stopa bezrobocia	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku			
						K	M	O	% Ogół
2011	575	608	1183	4268	12,5%	132	104	236	19,9
2012	561	678	1239	4679	13,6 %	102	128	230	18,6
2013*	618	688	1306	4788	14%	97	93	190	14,5

*Dane statystyczne na dzień 30.11.2013r.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Gminy Kłobuck w roku 2011 odnotowano - **444** interwencji domowych, w 2012 roku - **421** interwencji domowych oraz do dnia 16.12.2013

roku odnotowano - **282** interwencje domowe. Zauważalna zatem jest tendencja spadkowa w stosunku do liczby interwencji domowych.

W 2011 roku założono 22 „Niebieskie Karty”, w 2012 roku - 110 „Niebieskich Kart” oraz w 2013 roku założono 78 „Niebieskie Karty”.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w latach 2011-2013 do komisji wpłynęło 139 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec podejrzanych o uzależnienie od alkoholu.

Rok	Ilość osób zgłoszonych na leczenie
2011	35
2012	60
2013	44

Rok	Ilość osób które podjęły leczenie odwykowe
2011	28
2012	49
2013	37

Ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego pod patronatem terenowego Komitetu Ochrony Praw dziecka skorzystało z porad w 2011r. 375 osób (w tym sporządzono 25 pozwów o rozwód oraz przeprowadzono z dziesięcioma rodzinami mediację, w 2012r. udzielono 400 porad (w tym sporządzono 37 pozwów o rozwód oraz przeprowadzono mediację z piętnastoma rodzinami). Do dnia 30 listopada 2013r. odnotowano 400 porad (w tym sporządzono 38 pozwów o rozwód oraz przeprowadzono mediację z piętnastoma rodzinami).

Ofiarami przemocy były najczęściej kobiety i dzieci. Sprawcami przemocy byli najczęściej mężczyźni , w większości przypadków uzależnieni od alkoholu.

W szkołach na terenie Gminy Kłobuck zanotowano sporadyczne akty przemocy fizycznej i psychicznej. Przemoc fizyczna wyrażała się kopaniem, szarpaniem i popychaniem. Przemoc psychiczna to bezustanne wyśmiewanie się, poniżanie, wyzwiska.

Oszacowanie w sposób jednoznaczny wielkości zjawiska przemocy na terenie Gminy Kłobuck jest trudne ze względu na występowanie przemocy ukrytej, czyli toczącej w rodzinie, czy szkole, z uwagi na brak wiedzy na temat jej występowania.

II. Założenia programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2016 jest dokumentem opracowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku w oparciu o wytyczne Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem niniejszego Programu jest udzielenie wsparcia i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, edukacja i korygowanie zachowań sprawców przemocy jak również prowadzenie profilaktyki społecznej .

Ponadto zgodnie z założeniami programu :

1. Każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy.
2. Dzieci i młodzież mają prawo do życia w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im to zapewnić.
3. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, bez względu na to co zrobiła ofiara. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy.
4. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy. Bez tego pomoc jest nieskuteczna.
5. Każdy człowiek ma prawo do przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

III. Adresaci programu

Niniejszy program skierowany jest w szczególności do ofiar przemocy domowej, którym należy udzielić niezwłocznej pomocy oraz szeroko rozumianego wsparcia. Program ukierunkowany jest również na sprawców przemocy domowej, których należy edukować. Oddziaływania mają na celu zmianę postaw i zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ponadto program skierowany jest również do :

- przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielenia pomocy w sytuacji wystąpienia przemocy w rodzinie,
- społeczności lokalnej – mieszkańców Gminy Kłobuck,
- organizacji pozarządowych mających na celu wsparcie i ochronę rodzin przed przemocą,
- świadków przemocy domowej,

IV. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kłobuck na lata 2006 – 2013 w trakcie realizacji na lata 2014 - 2020
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych na rok 2014 i kolejne lata, jeżeli zostaną podjęte stosowne uchwały.

2. Realizator Programu

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie na lata 2014 – 2016 mają charakter permanentny.

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcje wspierającą:
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku
 - Powiatowa Komenda Policji w Kłobucku
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kłobucku
 - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kłobucku
 - Zakład Opieki Zdrowotnej
 - Placówki oświatowo - wychowawcze
 - Kościoły
 - Organizacje pozarządowe

VI.Czynniki gwarantujące właściwą realizację programu:

- Współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- kompleksowa współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- silne więzi rodzinne,
- chęć zmiany i wyjścia z kryzysu,
- dobrze przygotowana kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami,
- rozwój poradnictwa dla osób uwikłanych w przemoc.

VII.Zagrożenia w realizacji zadań:

- Niska świadomość społeczna i stereotypizacja ofiar przemocy domowej,
- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, brak wydolności wychowawczej rodzin,
- niski poziom motywacji rodziny w zakresie przezwycięzania napotkanych kryzysów,
- problemy związane z uzależnieniami w rodzinach,
- ubóstwo i/lub niedostatek finansowy w rodzinach związany z bezrobociem,
- brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,

- brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego,
- negatywne wzorce zachowań społecznych.

VIII. Cel główny Programu:

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kłobuck na lata 2014 -2016 jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez zwiększanie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.

Realizacja celu głównego będzie możliwa poprzez cele szczegółowe.

Cele szczegółowe:

1. Sukcesywne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie.
2. Udzielenie wsparcia i pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
3. Zmiana postaw społeczności lokalnej Gminy Kłobuck wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne.
4. Podnoszenie kompetencji lokalnych służb działających w obszarze przemocy domowej.

IX. Zadania własne gminy i kierunki działań:

1. Udzielenie wsparcia rodzinom, w których stosowana jest przemoc.

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- Udzielanie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłobucku pomocy finansowej i rzeczowej na rzecz rodzin dotkniętych przemocą,
- Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc.
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą,
- Monitorowanie rodzin, w których wystąpiła przemoc domowa.

2. Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Zadanie realizowane będzie poprzez :

- Wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty”,
- Przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjno – edukacyjnych nt. Problemu przemocy w rodzinie (broszury, ulotki , plakaty)
- Wspomaganie działalności instytucji, kościołów i związków wyznaniowych, stowarzyszeń i związków wyznaniowych, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania w zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej.

3. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Zadanie realizowane będzie poprzez:

- Ustalenie składu Zespołu Interdyscyplinarnego,
- monitorowanie zjawiska przemocy w Gminie Kłobuck,
- kontynuowanie przez pracowników socjalnych, przedstawicieli Policji oraz kuratorów sądowych spotkań z rodzinami zagrożonymi i/ lub dotkniętymi przemocą,
- Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Kłobuck poprzez wypracowanie procedur aktywnej i stałej współpracy pomiędzy służbami i instytucjami zajmującymi się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami.

X. Spodziewane efekty prowadzonych działań:

- Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej,
- zmiana postaw społecznych wobec zjawiska pomocy społecznej,
- usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętych przemocą w rodzinie,
- udzielenie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy domowej,
- zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie,
- wzmocnienie rodziny w pełnieniu przez nią funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

XI. Monitoring i Sprawozdawczość

Monitorowanie realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kłobuck na lata 2014-2016 odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Kłobucku do końca lutego każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

XII.. Finansowanie Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kłobuck na lata 2014-2016 będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Kłobuck.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Kłobucku

inż. Józef Batóg